

Laiks pretgripas vakcinācijai A(H1N1)

– Jautājumi un atbildes par pandēmijas vakcīnu

Vakcinācija pret jauno gripas vīrusa paveidu A(H1N1), sauktu arī par cūku gripu, drīzumā tiks sākta. Vietējās pārvaldes institūcijas pašlaik organizē vakcinācijas pasākumus un par to norisi informēs vietējos iedzīvotājus.

Pandemrix vakcīnu ir apstiprinājušas Eiropas un Norvēģijas ārstniecības iestādes un šī informatīvā brošūra sniedz atbildes uz dažiem no būtiskākajiem jautājumiem attiecībā uz vakcīnu, kā arī par to, kādiem cilvēkiem vakcinācija tiks piedāvāta vispirms un kāpēc tiek rekomendēta tās lietošana.

Plašāku informāciju par jauno gripas vīrusa paveidu A(H1N1) Jūs varat iegūt Veselības pārvaldes interneta vietnē www.pandemi.no. Jūs varat arī zvanīt uz Veselības pārvaldes "karsto tālruni" 815 55 015.

Kāpēc nepieciešams vakcinēties pret gripas vīrusu A(H1N1)?

Vakcinācija ir labākais veids, kā aizsargāties pret jauno gripas vīrusa paveidu A(H1N1) jeb tā saukto cūku gripu. Uz lielāko cilvēku daļu šis gripas vīrusa paveids iedarbosies viegli, bet dažus var skart nopietna saslimšana. Veselības aprūpes iestādes rekomendē veikt preventīvo vakcināciju, lai aizsargātos pret saslimšanu ar gripas vīrusu un novērstu komplikāciju rašanos ar dažkārt pat fatālu iznākumu. Vakcinējoties Jūs palīdzēsiet arī savai ģimenei un citiem cilvēkiem, ar kuriem Jūs saskaraties, izvairīties no inficēšanās. Jebkura vakcinācija Norvēģijā tiek veikta pēc brīvprātības principa.

Kam vakcīnas tiks piedāvātas vispirms?

Cilvēkiem, kuriem piemīt augsts komplikāciju risks, un veselības aprūpes iestādēs strādājošajiem vakcīna tiks piedāvāta vispirms. Pēc šo grupu vakcinēšanas vakcīna tiks piedāvāta arī visiem citiem. Cilvēki, kuriem ir ieteicams veikt vakcināciju:

- grūtniecēm otrajā un trešajā grūtniecības trimestrī (12 nedēļas pēc bērna ieņemšanas). Grūtnieces pirmajā grūtniecības trimestrī ar paaugstinātu nopietnas saslimšanas risku drīkst vakcinēt pēc viņu veselības stāvokļa novērtēšanas.
- Pieaugušos un bērnus, sākot no 6 mēnešu vecuma, ar šādiem veselības traucējumiem:
 - hroniskas plaušu slimības, īpaši tiem, kuriem ir samazināta plaušu kapacitāte

- hronisku kardiovaskulāro slimību pacientiem, īpaši tiem, kuriem ir smagi sirdsdarbības traucējumi
- cilvēkiem ar pazeminātu pretestību pret infekcijām, neņemot vērā to cēloni
- 1. vai 2. tipa diabēta slimniekiem
- cilvēkiem, kuri cieš no hroniskiem nieru darbības traucējumiem
- cilvēkiem, kuri cieš no aknu darbības traucējumiem
- cilvēkiem, kas cieš no hroniskām neiroloģiskajām slimībām vai bojājumiem
- cilvēkiem ar lielu lieko svaru

Vai man ir nepieciešams vakcinēties, ja es jau esmu slimojis ar gripas vīrusu?

Tas, ka reiz jau esat slimojis ar gripas vīrusu, parasti nodrošina imunitāti pret atkārtotu saslimšanu ar tādu pašu gripas vīrusa paveidu. Ja Jūs neesat pārlicināts, ka esat jau slimojis ar jauno gripas vīrusa paveidu, ieteicams veikt vakcināciju. Ja laboratorijas analīžu rezultāti apliecina, ka Jūs jau esat slimojis ar cūku gripu A (H1N1), vakcinēties nav nepieciešams. Ja Jūs jau esat slimojis ar jauno gripas vīrusa paveidu, vakcinācija kaitējumu veselībai nenodara.

Kā pandēmijas vakcīna tiek ražota?

Pandemrix tiek izgatavota tradicionālā ceļā, vīrusu kultivējot olās. Vakcīna ir balstīta uz jaunā gripas vīrusa A(H1N1) sastāvdaļām, bet nesatur dzīvu vīrusu. Tādēļ tā nevar izraisīt gripas vīrusu.

Vai pandēmijas vakcīna ir droša?

Pandemrix ir apstiprināta visās Eiropas valstīs, ieskaitot Norvēģijas veselības aprūpes iestādes. Šī apstiprinājuma pamatā ir rūpīgs vakcīnas novērtējums, balstoties uz efektivitātes un drošības kritērijiem.

Jebkuras zāles var izraisīt blaknes. Pandemrix var izraisīt reakcijas, kas ir stiprākas salīdzinājumā ar parastām gripas vīrusu vakcīnām, tai skaitā sāpes, sagurumu un pietūkumu ap injekcijas vietu. Visbiežāk tiek novērotas parastās blaknes, piemēram, galvassāpes, nogurums un drudzis.

Tā kā vakcīna ir kultivēta olās, katram, kas cieš no alerģijas pret olām, ieteicams ievērot īpašu piesardzību.

Jebkuras reti novērojamas blaknes iespējams atklāt tikai, vakcīnu injicējot plašām iedzīvotāju grupām, un šim mērķim ir izveidots plašs nacionālais un starptautiskais tīkls.

Vai vakcīna satur piedevas?

Tā kā vakcīna tiek piegādāta traukos, kuros ir vairākās kārbas, tā satur

konservējošu vielu tiomersālu, dzīvsudraba atvasinājums, kam piemīt antibakteriāla iedarbība. Tā klātbūtne vakcīnā ir nepieciešama, lai tiktu novērsta baktēriju vairošanās traukā, kad tas tiek atvērts. Ir veikti detalizēti pētījumi plašās iedzīvotāju grupās par tiomersāla kā vakcīnas piedevas iedarbību. Pētījumu rezultāti nav devuši nekādu iemeslu domāt, ka tiomersāls, kas tiek pievienots vakcīnām, varētu radīt draudus pacientu veselībai.

Vakcīna satur arī eļļu maisījumu, kura sastāvā ietilpst skvalēns (dabīga eļļa, kura ir atrodama visos augos un dzīvniekos) un vitamīns E. Tas ir pievienots, lai paaugstinātu ķermeņa imunitāti pret vakcīnu.

Vai man vajadzētu vakcinēties pret parasto gripas vīrusu un pret jauno gripas vīrusa paveidu A(H1N1)?

Pandēmijas vakcīna un vakcīna pret parasto gripas vīrusu iedarbojas pret dažādiem vīrusiem. Tādēļ dažiem cilvēkiem tiks ieteikta abu vakcīnu injicēšana. Abas vakcīnas drīkst injicēt vienlaicīgi, pa vienai katrā rokā.

Cik maksā vakcinācija?

Vakcinēšanas cena dažādās pašvaldībās var būt atšķirīga. Tas attiecas arī uz bērniem. "Brīvās kartes" ["*frikort*"] shēmā (kurā iekļautas zilās receptes, kuras daļēji vai pilnībā apmaksā valsts un paredzēts 1. līmeņa pašfinansējums) vecāku dalība izdevumu segšanā nav iekļauta.

Kā notiek vakcinācijas administrēšana?

Sazinieties ar vietējo pārvaldes institūciju, lai uzzinātu, kā darbosies vakcinācijas plāns. Vakcinācija tiek veikta, izdarot injekciju rokas plecā. Ja ir nepieciešamas divas devas, starp tām būs jāievēro vismaz trīs nedēļu starplaiks, lai tiktu nodrošināta aizsardzība pret gripas vīrusu.

Apmeklējot vakcinācijas kabinetu, ņemiet līdzi Jūsu sociālās drošības numuru (11 ciparu).

Pēc vakcīnas saņemšanas Jums būs jāuzgaida apmēram 20 minūtes, lai pārlicinātos, ka vakcīna nav izraisījusi alerģiskas reakcijas.